

ARAHAN PROSEDUR TETAP VETERINAR MALAYSIA

PENGURUSAN KRISIS PENYAKIT HAIWAN

No. Dokumentasi: APTVM 24(a):1/2011

**JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR
KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI
MALAYSIA**

ISI KANDUNGAN

MUKASURAT

Arahan Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar	
1.0 Pengenalan	1
2.0 Objektif	1
3.0 Skop	2
4.0 Definisi	2
5.0 Rujukan	5
6.0 Kata Singkatan	6
7.0 Arahan Prosedur Tetap Veterinar	7
7.1 Pengurusan Dasar	7
7.2 Amaran Awal	7
7.3 Pengesahan	8
7.4 Penetapan Tahap dan Meletak Kerja	9
7.5 Penyelarasan	9
7.6 Operasi Kawalan dan Pembasmian	10
7.7 Pengurusan Maklumat	10
7.8 Pengurusan Media	11
7.9 Penilaian dan Penutupan Operasi	11
7.10 Laporan Operasi	12
8.0 Prosedur Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan	12
8.1 Skop dan fungsi	12
8.2 Tahap Krisis	16
8.3 Operasi Kawalan Penyakit	16
8.4 Komponen Pengurusan Krisis	17
8.4.1 Pusat Operasi Kawalan Penyakit	17
8.4.2 Pasukan Operasi	18
8.4.3 Pengurusan Logistik	20
8.4.4 Pengurusan Maklumat	22

8.4.5	Perhubungan Awam	23
8.5	Kebajikan Petugas	23
9.0	Lampiran	
Lampiran 1 :	Carta Aliran Sistem Maklumat di Bilik Gerakan	25
Lampiran 2 :	Carta Aliran Respon Kecemasan Kejadian Wabak Penyakit	26
Lampiran 3 :	Jadual 1 : Penetapan Tahap Krisis	27
	Jadual 2 : Cadangan Keanggotaan Petugas Krisis bagi PON dan PPK	27
	Jadual 3 : Senarai Semak Keperluan Asas	28
Lampiran 4 :	Borang Epis 01	30
Lampiran 5 :	Borang Epis 06	31
Lampiran 6 :	Jadual 4 : Senarai Populasi Ternakan Mengikut Negeri	32
Lampiran 7 :	Jadual 5 : Senarai Premis Berdaftar Mengikut Negeri	33
Lampiran 8 :	Jadual 6 : Laporan Pemvaksinan Ternakan	34
Lampiran 9 :	Jadual 7 : Laporan Penghapusan, Pemusnahan dan Pelupusan Ternakan	35
Lampiran 10 :	Jadual 8 : Laporan Pampasan Ternakan	36
	Jawatankuasa Penyediaan APTVM Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan	37
	Penghargaan	37

ARAHAN KETUA PENGARAH PERKHIDMATAN VETERINAR PENGURUSAN KRISIS PENYAKIT HAIWAN

Kesiapsiagaan menghadapi ancaman wabak penyakit baru muncul, muncul semula, rentas sempadan, zoonotik dan berjangkit yang mempunyai implikasi ekonomi merupakan sebahagian keperluan Pihak Berkuasa Veterinar sebuah negara. Maka Jabatan Perkhidmatan Veterinar perlu mampu untuk mengesan dan bertindak dengan pantas ketika kecemasan. Kejayaan sesuatu pengurusan krisis penyakit haiwan amat bergantung kepada kemampuan untuk membuat keputusan yang tepat pada masanya.

Dalam pengurusan krisis wabak penyakit haiwan, sistem perhubungan dan komunikasi yang cekap amatlah penting. Semua pihak memerlukan maklumat yang tepat dan terkini untuk bertindak dengan baik. Maka menjadi tanggungjawab setiap petugas lapangan untuk melaporkan setiap tindakan dan aktiviti terkini kepada Pusat Operasi Kawalan Penyakit. Sementara orang awam perlu ditenangkan dengan maklumat yang telus dan tuntas serta meyakinkan. Komunikasi melalui media perlu diuruskan secara cekap agar maklumat yang tepat disampaikan kepada awam.

Pusat Pengurusan Krisis berperanan untuk memastikan segala dasar dan arahan yang diputuskan terlaksana diperingkat lapangan. Pusat berkenaan akan menyediakan saluran arahan kepada semua pihak terlibat. Semua pihak terlibat hendaklah memiliki disiplin yang tinggi untuk mematuhi dan melaksanakan dasar dan arahan. Sekiranya terdapat keraguan dan hendaklah dengan serta merta merujuk kembali kepada pusat agar operasi dapat terus berjalan lancar.

Kesiapsiagaan tidak dapat dicapai sekiranya operasi dijenterai oleh mereka yang tidak terlatih. Setiap petugas yang terlibat dalam operasi kawalan dan Pembasmian penyakit hendaklah memiliki kemahiran serta pengetahuan mengenai tugas yang ingin dijalankan. Masa senggang hendaklah digunakan sepenuhnya untuk meningkatkan lagi kompetensi anggota.

Pengurusan krisis wabak penyakit haiwan akan juga melibatkan pelbagai jabatan dan agensi lain. Dalam situasi mobilisasi yang ramai penyelarasan menjadi sangat penting. Jabatan perlukan sokongan dan dokongan semua pihak untuk memastikan kejayaan operasi.

Maka APTVM Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan ini dikeluarkan untuk memastikan misi yang dipikul jabatan ketika wabak penyakit haiwan akan dapat ditangani dengan pantas, berkesan, dan cemerlang. Maka dengan ini saya ingin mengarahkan kepada seluruh anggota jabatan dan semua mereka yang terlibat dalam operasi kawalan dan pembasmian wabak penyakit haiwan untuk mematuhi arahan ini.

Dato' Dr. Abd Aziz bin Jamaluddin
Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar
Malaysia

ARAHAN PROSEDUR TETAP VETERINAR MALAYSIA PENGURUSAN KRISIS PENYAKIT HAIWAN

1.0 PENGENALAN

Jabatan Perkhidmatan Veterinar bertanggungjawab untuk menyelaras dan menyelia operasi kawalan dan pembasmian penyakit haiwan ketika berlaku sesuatu wabak atau krisis penyakit haiwan dan zoonotik. Pusat Pengurusan Krisis ditubuhkan untuk berperanan mengurus operasi di peringkat kebangsaan, negeri dan lapangan. Penekanan akan diberi kepada wabak penyakit baru muncul, muncul semula, rentas sempadan, zoonotik atau berjangkit yang mempunyai implikasi ekonomi. Namun begitu perhatian sepanjang masa akan ditumpukan keatas semua 125 Penyakit Wajib Laport.

Sementara itu pusat ini mempunyai peranannya yang amat kritikal dalam pengurusan krisis wabak penyakit. Kepentingannya telah dibuktikan ketika jabatan menangani wabak Selsema Burung, Nipah, Penyakit Kuku Dan Mulut, Selsema Babi, *Haemorrhagic Septiceamia*, *Tuberculosis*, *Newcastle Disease*, *Salmonella Enteritis Brucelosis* dan *Rabies* yang pernah melanda negara.

Pengurusan krisis penyakit haiwan penting kepada kesiapsiagaan negara dalam menghadapi pelbagai ancaman biologi. Kemampuan Pihak Berkuasa Veterinar untuk mengesan dan bertindak pantas terhadap kecemasan sanitari terutama cetusan wabak penyakit atau kecemasan keselamatan makanan menjadi salah satu ukuran kewibawaan negara. Maka amat penting untuk semua terlibat dalam pengurusan krisis wabak penyakit haiwan untuk mematuhi arahan yang terkandung disini.

2.0 OBJEKTIF

- 2.1 Menetapkan saluran rasmi bagi mendapat keputusan dasar dengan pantas dalam menghadapi krisis wabak penyakit haiwan.
- 2.2 Menggariskan prosedur agar arahan bagi menghadapi krisis wabak penyakit haiwan dapat dilaksanakan diperingkat kebangsaan, negeri dan lapangan.

- 2.3 Menentukan fungsi dan peranan serta rangkaian perintah setiap pihak yang terlibat dalam operasi kawalan dan pembasmian penyakit haiwan.
- 2.4 Mewujudkan mekanisma penyelarasan daripada pelbagai peringkat dalam jabatan negeri dan persekutuan serta agensi yang lain.
- 2.5 Menetapkan sistem pelaporan, komunikasi dan pemantauan dan penilaian ke atas keberkesanan operasi.

3.0 SKOP

Arahan Prosedur Tetap Veterinar Malaysia (APTVM) Pengurusan Krisis Penyakit haiwan ini adalah untuk menubuhkan satu pusat Pengurusan Krisis kawalan penyakit haiwan semasa wabak atau krisis dan zoonotik.

4.0 DEFINISI

4.1 Dekontaminasi

Aktiviti yang dilakukan untuk memusnahkan dan membunuh kuman (mikroorganisma) yang mengakibatkan penyakit.

4.2 Disinfeksi

Proses untuk penghapusan kuman (mikroorganisma) yang mengakibatkan penyakit dengan bahan larutan kimia.

4.3 Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan

Jawatankuasa yang dipengerusikan Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar untuk memutuskan dasar teknikal bagi mentadbir, mengawal, menyelia dan menilai operasi menangani krisis penyakit haiwan samada diperingkat negara, negeri dan lapangan.

4.4 Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Negeri

Jawatankuasa yang dipengerusikan Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri bagi menyelaraskan pelaksanaan operasi dalam menghadapi krisis penyakit haiwan yang berlaku dalam sesebuah negeri.

4.5 Kawasan dijangkiti

Suatu kawasan yang berlaku penyakit atau, mungkin telah dibawa masuk penyakit.

4.6 Kawasan kawalan

Kawasan yang telah berlaku penyakit dan terdapat keinginan untuk mengawalinya melalui pelbagai kaedah dan strategi serta ditetapkan larangan tertentu.

4.7 Kawasan pembasmian

Kawasan yang telah berlaku penyakit dan terdapat keinginan untuk membasmiya melalui pelbagai kaedah dan strategi serta ditetapkan larangan tertentu.

4.8 Krisis atau Wabak Penyakit

Sebarang wabak penyakit haiwan penting atau zoonotik yang memberi kesan ekonomi (yang mengakibatkan kematian atau penurunan pengeluaran) yang besar atau berkaitan penjangkitan kepada manusia samada dengan atau tanpa kematian.

4.9 Majlis Keselamatan Negara

Majlis yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri untuk menyelaraskan pengurusan krisis dan bencana negara. Pengurusan bencana dikendalikan oleh Jawatankuasa Bencana Negara, Negeri dan Daerah dan urusetiakan oleh Bahagian Keselamatan, Jabatan Perdana Menteri.

4.10 Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri

Majlis kerajaan negeri yang dipengerusikan oleh Menteri Besar dan membuat keputusan dasar dalam negeri berkenaan.

4.11 Makmal Veterinar

Institusi yang diiktiraf dan diberi kuasa menjalankan pemeriksaan dan ujikaji dan pengesanan penyakit.

4.12 Pasukan Amaran Awal

Pasukan yang diketuai oleh Pengarah bahagian Pengurusan Biosekuriti dan SPS bagi memantau amaran awal kejadian penyakit disyaki untuk disahkan.

4.13 Pasukan Pengurusan Krisis

Pasukan pengurusan krisis akan diketuai oleh Pengarah bahagian Pengurusan Biosekuriti dan SPS yang akan menyelaraskan dan memantau perkembangan krisis sehingga penutupannya. Satu pasukan akan mengendalikan satu penyakit dan beberapa pasukan boleh beroperasi serentak.

4.14 Pasukan Tindakan Pantas

Pasukan yang akan diselaraskan oleh Ketua Seksyen Epidemiologi dan Survelan bagi menjalankan penyiasatan penyakit.

4.15 Pegawai Logistik

Pegawai yang menguruskan kemudahan peralatan dan segala-galanya.

4.16 Pegawai Veterinar

Pegawai yang dilantik secara rasmi dan diberi kuasa bagi menjalankan, tugas bagi pihak Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar atau Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri di bawah Akta Binatang 1953.

4.17 Pusat Operasi di Negeri

Pusat operasi pengurusan krisis peringkat negeri yang bertanggungjawab mentadbir dan mengawal operasi di lapangan dalam sesuatu kawasan atau wilayah yang ditentukan ketika berlaku wabak penyakit haiwan.

4.18 Pusat Operasi Lapangan

Pusat operasi ini diwujudkan berhampiran dengan kawasan diluar kawasan indeks penyakit

4.19 Pusat Pengurusan Krisis

Pusat pengurusan krisis untuk operasi kawalan dan pembasmian wabak penyakit haiwan di IPPV, Putrajaya yang bertanggungjawab mentadbir, mengawal, menyelia dan menilai operasi yang menyelaras operasi seluruh negara.

4.20 Premis

Kawasan /tempat/ladang/loji pemprosesan yang terlibat mengalami wabak atau krisis.

4.21 Survelan

Aktiviti pensampelan, pelaporan dan penganalisaan yang sistematik bagi mengetahui status, taburan, corak dan tanda-tanda penyakit dalam populasi ternakan

4.22 Zon Bahaya Jangkitan

Zon yang berhampiran diluar Zon Jangkitan.

4.23 Zon Jangkitan

Zon yang merangkumi Premis Jangkitan dan Premis Bahaya Jangkitan

4.24 Zoonotik

Penyakit haiwan yang boleh berjangkit kepada manusia

5.0 RUJUKAN

5.1 Akta Binatang 1953

- i) Bahagian III: Pencegahan Penyebaran Penyakit
- ii) Bahagian VII: Mengeledah, Menyita dan Menangkap.

- 5.2 Directive No: 20 : National Security Council
- 5.3 Arahan Prosedur Tetap Veterinar Malaysia
- 5.4 Manual Prosedur Menangani Wabak Penyakit Influenza Unggas sangat Patogenik
- 5.5 Protokol Veterinar Malaysia

6.0 KATA SINGKATAN

- ADIC** - Pusat Maklumat Penyakit
- APTVM** - Arahan Prosedur Tetap Veterinar Malaysia
- EpiS** - Seksyen Epidemiologi dan Survelan
- IPPV** - Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar
- DVS** - Jabatan Perkhidmatan Veterinar
- DVSN** - Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri
- KPPV** - Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar
- MVK** - Makmal Veterinar Kawasan
- PAA** - Pasukan Amaran Awal
- PDRM** - Polis Di Raja Malaysia
- PK** - Pengurusan Krisis
- PPVN** - Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri
- PPVD** - Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah
- PPK** - Pusat Pengurusan Krisis
- PON** - Pusat Operasi Negeri
- POL** - Pusat Operasi Lapangan
- PPO** - Pasukan Pasca Operasi
- PTP** - Pasukan Tindakan Pantas
- PWL** - Penyakit Wajib Laporan
- SAMPAI** - Sistem Amaran Awal Penyakit Haiwan
- SKAP** - Seksyen Kawalan dan Pembasmian Penyakit

7.0 ARAHAN PROSEDUR TETAP VETERINAR

7.1 Pengurusan dasar

- 7.1.1 Penyakit yang boleh memberi impak pada kesihatan, sosial, ekonomi dan politik yang besar pada krisis tahap tiga akan dibawa untuk keputusan dasar di Majlis Keselamatan Negara oleh KPPV dan mendapat persetujuan Menteri Besar oleh PPVN berkenaan.
- 7.1.2 Kabinet, Menteri Pertanian, Jawatankuasa Dasar dan Pengurusan akan dimaklumi tentang perkembangan krisis.
- 7.1.3 Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri dan Jawatankuasa Pertanian Negeri akan di maklumi oleh PPVN dalam krisis tahap dua.
- 7.1.4 Dasar teknikal dalam pengurusan krisis penyakit haiwan akan diputuskan oleh Jawatankuasa Pengurusan Krisis yang dipengerusikan KPPV. Pakar dan pakar runding boleh dilantik untuk membantu jawatankuasa.
- 7.1.5 Dasar teknikal untuk PWL lazim pada krisis tahap satu akan mematuhi Protokol Veterinar Malaysia untuk penyakit berkenaan.

7.2 Amaran Awal

- 7.2.1 Semua kematian haiwan perlu dilaporkan kepada ADIC sebagaimana digariskan dalam APTVM Pengurusan Indeks Penyakit haiwan.
- 7.2.2 Semua sindrom atau tanda-tanda yang disyaki sebagai wabak penyakit hendaklah dilaporkan kepada ADIC. Pelapor digalakkan menggunakan Sistem Amaran Awal Penyakit Haiwan.
- 7.2.3 Petugas ADIC hendaklah boleh dihubungi 24 jam sehari, 7 hari seminggu dan 365 hari setahun. Ketua Seksyen EpiS akan memantau laporan kejadian penyakit sepanjang masa.

- 7.2.4 Penyakit pada tahap biasa akan disusuli oleh Ketua Seksyen Epis melalui penyiataan penyakit dan penyakit dianggap ancaman besar dibawa ke pengetahuan PAA. Rujuk APTVM Penyiataan Penyakit dan Kajian Epidemiologi
- 7.2.5 PAA akan memutuskan untuk menggerakkan PTP.

7.3 Pengesahan

- 7.3.1 Petugas PTP hendaklah sentiasa siapsiaga dan boleh dihubungi 24 jam sehari, 7 hari seminggu dan 365 hari setahun.
- 7.3.2 Sampel yang dihantar oleh PTP untuk ujian Makmal Veterinar hendaklah diproses serta merta dan dihantar keputusannya kepada PAA sebaik sahaja keputusan diperolehi.
- 7.3.3 Pengarah MVK yang mengesahkan sebarang PWL, penyakit baru muncul, muncul semula, rentas sempadan dan zoonotik juga hendaklah memaklumkan serta merta kepada KPPV melalui ADIC.
- 7.3.4 PAA akan melaporkan kepada KPPV mengenai pengesahan penyakit dan situasi yang dianggap sebagai krisis penyakit haiwan.
- 7.3.5 KPPV akan mengeluarkan arahan kepada PPVN berkenaan dan pada masa sama Menteri Pertanian akan dimaklumi.
- 7.3.6 PPVN berkenaan akan menghubungi Menteri Besar serta merta dan memaklumkan kejadian penyakit untuk mendapat tandatangan beliau ke atas Perintah Kawalan Penyakit. Menteri Besar perlu dihubungi secara peribadi dan diberi laporan langsung mengenai situasi krisis.
- 7.3.7 Setelah mendapat perintah tersebut PPVN menandatangani Kaedah Kawalan penyakit berkenaan. Perintah dan Kaedah itu berkuatkuasa serta merta sebaik sahaja tandatangan diturunkan.

- 7.3.8 PPVN hendaklah sepanjang masa memiliki draf perintah dan kaedah yang telah disemak. Pastikan draf akhir disemak dan diluluskan oleh Penasihat Undang-undang sebelum ditandatangani Menteri Besar.
- 7.3.9 Pastikan perintah memiliki tempoh kuatkuasa untuk mengelak krisis berterusan. Dokumen perintah dan kaedah hendaklah diserahkan kepada Pejabat Penasihat Undang-undang untuk penerbitan Warta.

7.4 Penetapan Tahap dan Meletak Kerja

- 7.4.1 Jawatankuasa Pengurusan Krisis akan bersidang serta merta dengan sokongan pakar dan pakar runding serta pihak berkepentingan.
- 7.4.2 KPPV melalui Jawatankuasa Pengurusan Krisis akan menilai krisis yang dihadapi dan menggariskan langkah serta merta, jangka sederhana dan jangka panjang yang akan diambil.
- 7.4.3 KPPV akan menetapkan tahap krisis samada pada tahap tiga, dua atau satu.
- 7.4.4 Krisis tahap tiga akan dibawa kepada semua peringkat hingga Majlis Keselamatan Negara dan kabinet. Krisis tahap dua akan ditangani diperingkat negeri melalui Menteri Besar. Krisis tahap satu akan di kendali atas arahan KPPV. (Rujuk Jadual 1)
- 7.4.5 KPPV akan meletakkan kerja secara rasmi sebagai titik permulaan operasi pengurusan krisis penyakit.

7.5 Penyelarasan

- 7.5.1 Penyelarasan krisis tahap tiga akan melibatkan seluruh jentera krisis serta melibatkan mobilisasi pelbagai agensi. Penyelarasan pusat akan dibuat melalui Majlis Keselamatan Negara dan Jawatankuasa Pengurusan Bencana dan Bantuan Kebangsaan, Negeri dan Daerah.

- 7.5.2 Penyelarasan krisis tahap dua akan dibuat melalui Majlis Kerajaan Negeri, Jawatankuasa Pertanian Negeri dan Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan Negeri.
- 7.5.3 Penyelarasan krisis tahap satu akan dibuat melalui Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan dan Pasukan Pengurusan Krisis.
- 7.5.4 Dalam setiap tahap krisis tersebut, KPPV dan Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan akan bertindak sebagai jawatankuasa teknikal dan kerja.
- 7.5.5 Pengarah PBS akan mengetuai PAA dan Pasukan Pengurusan Krisis.
- 7.5.6 Ketua Seksyen EpiS akan menyelaras ADIC dan mengetuai RAT.
- 7.5.7 Ketua Seksyen Kawalan dan Pembasmian Penyakit (SKAP) akan mengetuai PK.

7.6 Operasi kawalan dan pembasmian

- 7.6.1 PPVN akan menjadi Pengarah Operasi Kawalan dan Pembasmian Penyakit dalam negerinya.
- 7.6.2 Ketua Bahagian Kesihatan Veterinar akan menjadi Ketua Operasi di Lapangan.

7.7 Pengurusan Maklumat

- 7.7.1 Segala maklumat dalam pengurusan krisis merupakan maklumat terperingkat.
- 7.7.2 Semua keputusan perlu memiliki minit yang sah. Keputusan yang perlu dibuat serta merta hendaklah juga diminitkan kemudian.
- 7.7.3 Semua laporan hendaklah tepat dan benar. Sebahagian dari maklumat mungkin akan menjadi rujukan mahkamah.

- 7.7.4 Semua maklumat terkini hendaklah dihantar kepada PPK dan laporan kepada KPPV hendaklah sentiasa dikemaskini.
- 7.7.5 Petugas di POL hendaklah melaporkan kepada PON dan seterusnya PON kepada PPK. Petugas hendaklah sentiasa mengemaskini dan menyemak ketepatan data.

7.8 Pengurusan Media

- 7.8.1 Kenyataan awam yang menyentuh dasar akan hanya dibuat oleh Menteri Pertanian dan Menteri Besar berkenaan.
- 7.8.2 Kenyataan menyentuh isu teknikal serta pelaksanaan menyeluruh akan dibuat oleh KPPV.
- 7.8.3 Kenyataan mengenai situasi tempatan dan pelaksanaan kawalan boleh dibuat oleh PPVN.
- 7.8.4 Semua kenyataan perlu dipastikan ketepatan dan akan dimuat naik ke dalam laman sesawang jabatan.
- 7.8.5 Pegawai media hendaklah menyelaras pendedahan media di kawasan operasi bagi menjamin keselamatan serta mengelak herotan maklumat.

7.9 Penilaian dan Penutupan Operasi

- 7.9.1 Pasukan Pengurusan Krisis akan menilai situasi krisis samada aktif, dikawal, terkawal dan selesai.
- 7.9.2 Krisis yang telah berjaya diselesaikan akan disyorkan tutup operasi pengurusan krisis oleh Pasukan Pengurusan Krisis dengan pengesahan KPPV.
- 7.9.3 Kawalan dan pembasmian penyakit akan mengikut prosedur biasa.

7.10 Laporan operasi

- 7.10.1 Ketua Seksyen EpiS akan menyediakan laporan status penyakit bagi krisis tahap satu untuk makluman Jawatankuasa Kawalan Penyakit Haiwan Kebangsaan.
- 7.10.2 Pengarah Operasi Kawalan dan Pembasmian Penyakit akan menyediakan laporan untuk makluman Jawatankuasa Kawalan Penyakit Haiwan Kebangsaan bagi krisis tahap dua.
- 7.10.3 Pasukan Pengurusan Krisis akan menyediakan laporan untuk setiap operasi pengurusan krisis penyakit haiwan dengan menekankan perkara yang di pelajari dan syor pembaikan untuk makluman Jawatankuasa Kawalan Penyakit Haiwan Kebangsaan, Kementerian Pertanian, Majlis Keselamatan Negara dan Kabinet dimana berkenaan.

8.0 PROSEDUR PENGURUSAN KRISIS PENYAKIT HAIWAN

8.1 Skop dan Fungsi

8.1.1 Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan

Pengerusi : KPPV
Urusetia : Bahagian PBS

- i) Menetapkan dasar teknikal dan prosedur kerja untuk kawalan dan pembasmian sesuatu penyakit.
- ii) Menetapkan tahap krisis dan tindakan sewajarnya.
- iii) Menyediakan sumber kepakaran, tenaga, peralatan, biologik dan kewangan untuk operasi pengurusan krisis mencukupi.
- iv) Mentadbir, mengawal, menyelia dan menilai operasi menangani krisis penyakit haiwan samada diperingkat negara, negeri dan lapangan.

- v) Menyelaras kempen kesedaran awam.
- vi) Menasihati kerajaan tentang langkah terbaik yang perlu diambil.

8.1.2 Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Negeri

Pengerusi : PPVN
Urusetia : Ketua Bahagian Kesihatan Veterinar

- i) Menyelaras pelaksanaan operasi pengurusan krisis di peringkat negeri.
- ii) Menilai pelaksanaan operasi di lapangan.
- iii) Memastikan sistem pelaporan dan pengurusan maklumat sempurna.
- iv) Memastikan kempen kesedaran awam disempurnakan.
- v) Menasihati kerajaan negeri tentang langkah wajar.

8.1.3 Pasukan Pengurusan Krisis

Ketua : Pengarah PBS
Urusetia : Ketua SKAP

- i) Memastikan Pusat Krisis dan ADIC berfungsi.
- ii) Memastikan Pelan Kesiapsiagaan ada dan di patuhi.
- iii) Menyelaras operasi kawalan dan pembasmian peringkat pusat.
- iv) Memastikan bekalan dan logistik sokongan mencukupi.
- v) Menyediakan laporan krisis.

8.1.4 Pasukan Amaran Awal (PAA)

Ketua : Pengarah PBS
Urusetia : Ketua Seksyen EpiS

- i) Menilai laporan penyakit yang diterima ADIC samada boleh menjadi krisis.
- ii) Melantik PTP dan mengatur tindakan awal.
- iii) Menggerakkan prosedur PTP.

8.1.5 Pasukan Tindakan Pantas (PTP)

Ketua : Ketua Seksyen EpiS
Urusetia : Unit Epidemiologi

- i) Membentuk PTP.
- ii) Menjalankan penyiasatan Penyakit.
- iii) Memberi amaran awal untuk mengatasi keutamaan lain di makmal.
- iv) Memastikan keputusan diperolehi paling cepat.

8.1.6 Pusat Pengurusan Krisis

Ketua : Ketua SKAP
Urusetia : Unit SKAP

- i) Menyelaras jadual pelaksanaan.
- ii) Menyelaras dan mengatur penghantaran petugas serta pakar.
- iii) Memastikan sokongan logistik mencukupi.
- iv) Memastikan bekalan vaksin dan biologik mencukupi.
- v) Menyelaras kempen kesedaran awam.
- vi) Mengumpul data dan maklumat operasi.
- vii) Menerima laporan kejadian wabak atau krisis penyakit daripada PON.

- viii) Menyelaras dan memantau operasi kawalan dan pembasmian penyakit.
- ix) Mengumpulkan maklumat operasi harian dari kawasan Krisis.
- x) Menyemak maklumat harian yang dikemukakan dari negeri/kawasan Krisis.
- xi) Mengkaji dan menganalisa maklumat harian.
- xii) Menyediakan laporan harian untuk disalurkan kepada pihak-pihak berkaitan seperti, Perdana Menteri (Menteri Besar bagi negeri), Menteri Pertanian (Exco Pertanian bagi negeri), Ketua Pengarah (Pengarah negeri bagi negeri) lain-lain kementerian, jabatan dan agensi berkaitan, laman sesawang dan penyimpanan di dalam fail.
- xiii) Menyediakan laporan untuk media masa.
- xiv) Menerima laporan daripada orang awam.
- xv) Menentukan laporan dari orang awam disusuli.

8.1.7 Pusat Operasi di Negeri

Pengarah Operasi : PPVN
Urusetia : Ketua Bahagian
Kesihatan Veterinar

- i) Menyediakan jadual pelaksanaan.
- ii) Menyusun dan menyelaras penggunaan sumber serta petugas.
- iii) Menguruskan bekalan vaksin, biologik dan stok peralatan yang diperlukan.
- iv) Memastikan arahan dan prosedur dipatuhi.
- v) Menyelaras kempen kesedaran awam.
- vi) Penguatkuasaan undang-undang.
- vii) Mengumpul data dan maklumat operasi.

8.1.8 Pusat Operasi Lapangan

Ketua Operasi : Ketua Bahagian Kesihatan
Veterinar
Urusetia : PPVD

- i) Menjalankan operasi kawalan dan pembasmian penyakit.
- ii) Memastikan semua arahan dan prosedur dipatuhi.
- iii) Memastikan perlindungan keselamatan petugas disediakan.
- iv) Penguatkuasaan undang-undang.
- v) Merekod data dan laporan operasi.

8.2 Tahap Krisis

Tahap krisis akan ditentukan sebagai di lampiran (rujuk Lampiran A)

8.3 Operasi Kawalan Penyakit

8.3.1 Pengurusan operasi kawalan penyakit di selaras dalam tiga peringkat:

IPPV	- PPK
DVSN	- PON
Kawasan kawalan penyakit	- POL

8.3.2 Pusat operasi akan beroperasi di:

8.3.2.1 PPK akan berada di Bahagian PBS, Putrajaya dan akan beroperasi sepanjang masa ketika berlakunya krisis.

8.3.2.2 PON akan beroperasi di DVSN.

8.3.2.3 POL akan berada berhampiran kawasan dijangkiti, kawalan dan pembasmian serta berada di luar zon bahaya jangkitan. POL boleh menggunakan PPVD, balai raya, sekolah, pejabat kerajaan lain atau

khemah mudahalih sementara. Kenderaan juga boleh dijadikan pusat operasi bergerak.

8.4 Komponen Pengurusan Krisis

Pengurusan krisis penyakit haiwan mengandungi;

- i) Pusat Operasi Kawalan Penyakit
- ii) Pasukan Operasi
- iii) Pengurusan Logistik
- iv) Pengurusan maklumat
- v) Perhubungan Awam

8.4.1 Pusat Operasi Kawalan Penyakit

8.4.1.1 Pusat Pengurusan Krisis

- Jawatankuasa Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan
- Pasukan Pengurusan Krisis
- Pasukan Amaran Awal
- Pasukan Tindakan Pantas
- ADIC
- Pegawai Perhubungan Awam – Kempen Kesedaran Awam
- Pegawai Logistik

8.4.1.2 PON

- Jawatankuasa Pengurusan Krisis Negeri
- Pegawai Logistik
- Pegawai Maklumat
- Pegawai Perhubungan Awam – Kempen Kesedaran Awam
- Pegawai Logistik

8.4.1.3 POL

- Pasukan
- PPVD
- Penguatkuasa
- PDRM

8.4.2 Pasukan Operasi

Pasukan yang ditubuhkan untuk menjalankan operasi:

- ◇ Vaksinasi/ Penghapusan
- ◇ Disinfeksi/ Dekontaminasi
- ◇ Pemusnahan
- ◇ Pelupusan
- ◇ Survelan
- ◇ Penguatkuasaan
- ◇ Pasca Operasi

8.4.2.1 Pasukan Vaksinasi/Penghapusan

Pasukan yang bertanggungjawab dalam operasi penghapusan ternakan dan hasil produk-produk ternakan semasa berlakunya wabak atau krisis penyakit haiwan dan zoonotik.

Bilangan anggota pelupusan bergantung kepada jumlah ternakan yang perlu dilupuskan dan dimusnahkan. Selain itu, bantuan dan kerjasama pihak penternak juga penting dalam mempercepatkan lagi operasi pelupusan dan pemusnahan haiwan. (Rujuk APTVM Vaksinasi dan APTVM Penghapusan)

8.4.2.2 Pasukan Pemusnah

Pasukan pemusnah terlibat dalam memusnahkan bangunan dan peralatan yang telah dijangkiti atau disyaki terjangkit termasuklah premis haiwan. (Rujuk APTVM Penghapusan)

8.4.2.3 Pasukan Pelupusan

Pasukan pelupusan yang perlu menentukan kaedah pelupusan sesuai dan lokasi pelupusan. Pasukan perlu mendapat kerjasama agensi tempatan dan Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pengairan dan Saliran, Jabatan Alam Sekitar, Pejabat Tanah dan Galian, Pejabat Daerah dan Majlis Kerajaan Tempatan. (Rujuk APTVM Penghapusan)

8.4.2.4 Pasukan Penguatkuasa

Pasukan dianggotai Pegawai Penguatkuasa Jabatan dengan bantuan pihak Polis yang berperanan untuk menyita ladang terjangkit, mengkuarantin Zon Jangkitan, Zon Disyaki dan Zon Survalen dan mengadakan sekatan jalan raya untuk memastikan tiada ternakan dan bahan berisiko meninggalkan zon berisiko sehingga dibenarkan.

Pergerakan kenderaan hendaklah dilarang atau dihadkan ke kawasan Wabak atau krisis bagi mengelak perebakan penyakit ke kawasan lain. Tapi, bagi kenderaan yang membawa makanan ke Zon Survelan perlulah di kawal dan disucihama dengan sepenuhnya.

8.4.2.5 Pasukan Pasca Operasi

Pasukan yang bertanggungjawab menjalankan operasi suntikan atau operasi pemusnahan bagi kerja-kerja yang tertinggal oleh pasukan yang terdahulu.

8.4.2.6 Pasukan Dekontaminasi dan Sucihama (Rujuk APTVM Disinfeksi)

Pasukan yang bertanggungjawab dalam mengkontaminasikan dan mensucihama sekitar Kawasan Zon Jangkitan supaya virus dapat dimusnahkan. Segala bahan-bahan organik yang ada di permukaan lantai, dinding, reban/ sangkar/ kandang, peralatan-peralatan lain dan sebagainya perlulah dibersihkan terlebih dahulu sebelum larutan disinfektan disemur pada kawasan tersebut. Pasukan yang terlibat dalam operasi dekontaminasi ini perlulah mematuhi arahan nyahkuman pada pakaian, peralatan dan kenderaan yang digunakan.

8.4.2.7 Pasukan Survelan

Pasukan survelan bergerak dalam zon survelan bagi menjalankan survelan aktif di luar dari kawasan terjangkit bagi menentukan sempadan penyakit. Mereka perlu sentiasa bergerak dari luar ke dalam dan mengamalkan sucihama pada setiap lokasi.

8.4.3 Pengurusan logistik

Pengurusan logistik akan meliputi:

- Penjadualan
- Kenderaan
- Peralatan
- Vaksin dan Biologik
- Ubat dan bahan Kimia

8.4.3.1 Penjadualan

PON hendaklah menyediakan jadual dengan diselaraskan bersama Ketua Operasi. Bebanan tugas serta capaian tempat serta kemudahan prasarana dan keselamatan harus diambil kira.

8.4.3.2 Kenderaan

Ketua Operasi hendaklah memiliki kenderaan yang mencukupi beserta pemandu atau terdapat pegawai yang diberi kuasa untuk memandu. Kenderaan hendaklah diselenggara dan memiliki bekalan bahan api yang cukup. Pemandu hendaklah boleh dihubungi untuk membantu pengangkutan dalam kawasan operasi. Kenderaan hendaklah dibahagikan mengikut zon terjangkau dan diluar zon.

8.4.3.3 Peralatan

Semua peralatan yang diperlukan semasa wabak hendaklah disediakan sebelum operasi bermula.

8.4.3.4 Vaksin dan Biologik

Bekalan vaksin dan biologik hendaklah mencukupi dan di jaga dengan baik (Rujuk APTVM Vaksinasi).

8.4.3.5 Ubat dan bahan Kimia

Bekalan ubat dan bahan kimia hendaklah mencukupi dan di kendali dengan betul.

8.4.4 Pengurusan maklumat

8.4.4.1 Pengumpulan Maklumat

Maklumat yang diterima dari pelbagai sumber akan dikumpulkan dan kemudian di analisa untuk dikeluarkan sebagai laporan. Oleh itu, Pusat Pengurusan Krisis ini merupakan pusat operasi yang berperanan penting dalam menerima data dari pelbagai sumber untuk dianalisis. Maklumat-maklumat yang telah di analisis akan diformatkan dalam bentuk laporan untuk dikeluarkan dari masa ke semasa mengikut keperluan dan arahan dari pihak atasan. Setiap laporan yang dikeluarkan mestilah terlebih dahulu disemak dan diluluskan oleh Ketua Operasi Kawalan Penyakit.

8.4.4.2 Maklumat dan laporan yang diterima PPK

- Jawatankuasa Pemandu Kawalan / Jawatankuasa Kabinet / Jawatankuasa Antara Agensi
- PON peringkat Negeri/Daerah
- Bilik Gerakan Kementerian Kesihatan
- Pasukan Amaran Awal
- Pasukan Tindak Pantas
- Makmal
- Kuarantin/Pintu Masuk
- Orang Awam/Penternak

8.4.4.3 Laporan yang dikeluarkan dari PPK

- Laporan Survelan
- Arahan dari masa ke semasa kepada semua pasukan operasi
- prosedur terkini proses import/ekport serta senarai produk-produk dari negara tertentu yang dilarang masuk

- Laporan khas kepada YB Perdana Menteri, Jawatankuasa Kabinet, Menteri Pertanian, Timbalan Menteri Pertanian, Ketua Setiausaha Kementerian Pertanian, Pengarah Kawalan Penyakit Jabatan Kesihatan
- Laporan akhir
- Maklumat Laman web
- Maklumat Teknikal kepada orang awam

8.4.5 Perhubungan Awam

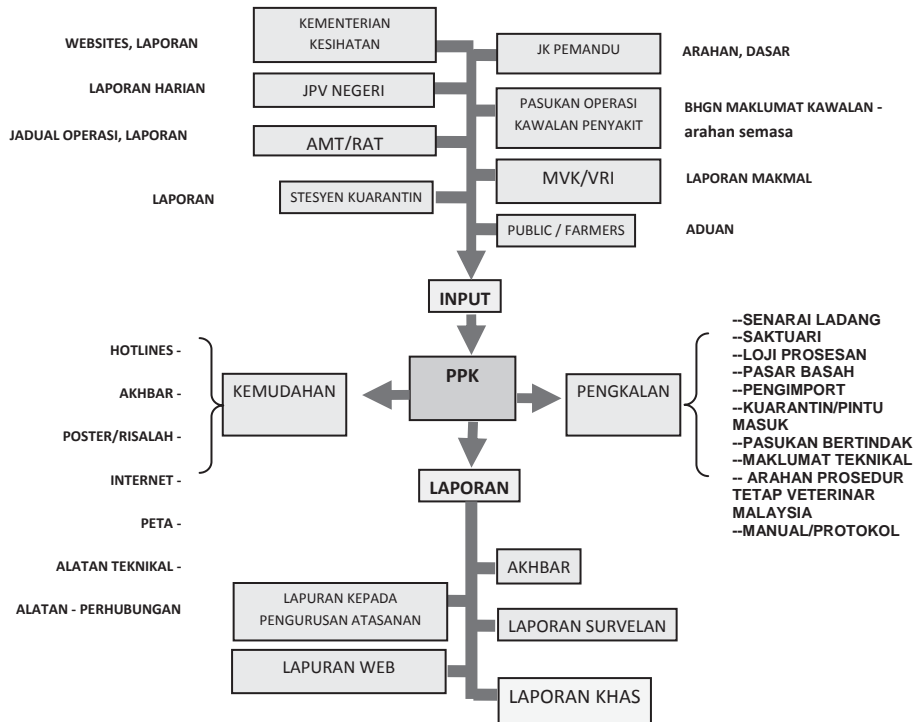
- 8.4.5.1 PPK dan PON akan menjalankan Kempen Kesedaran Awam. Rujuk APTVM Kempen Kesedaran Awam
- 8.4.5.2 Sebarang kenyataan media hendaklah diselaraskan oleh Pegawai Perhubungan Awam.
- 8.4.5.3 Khidmat nasihat akan disampaikan oleh semua anggota jabatan. Rujuk APTVM Khidmat Nasional dan Pengembangan Veterinar
- 8.4.5.4 PON akan mengatur majlis penerangan bersama Media.
- 8.4.5.5 Pegawai penerangan POL akan menjalankan penerangan dikawasan operasi.

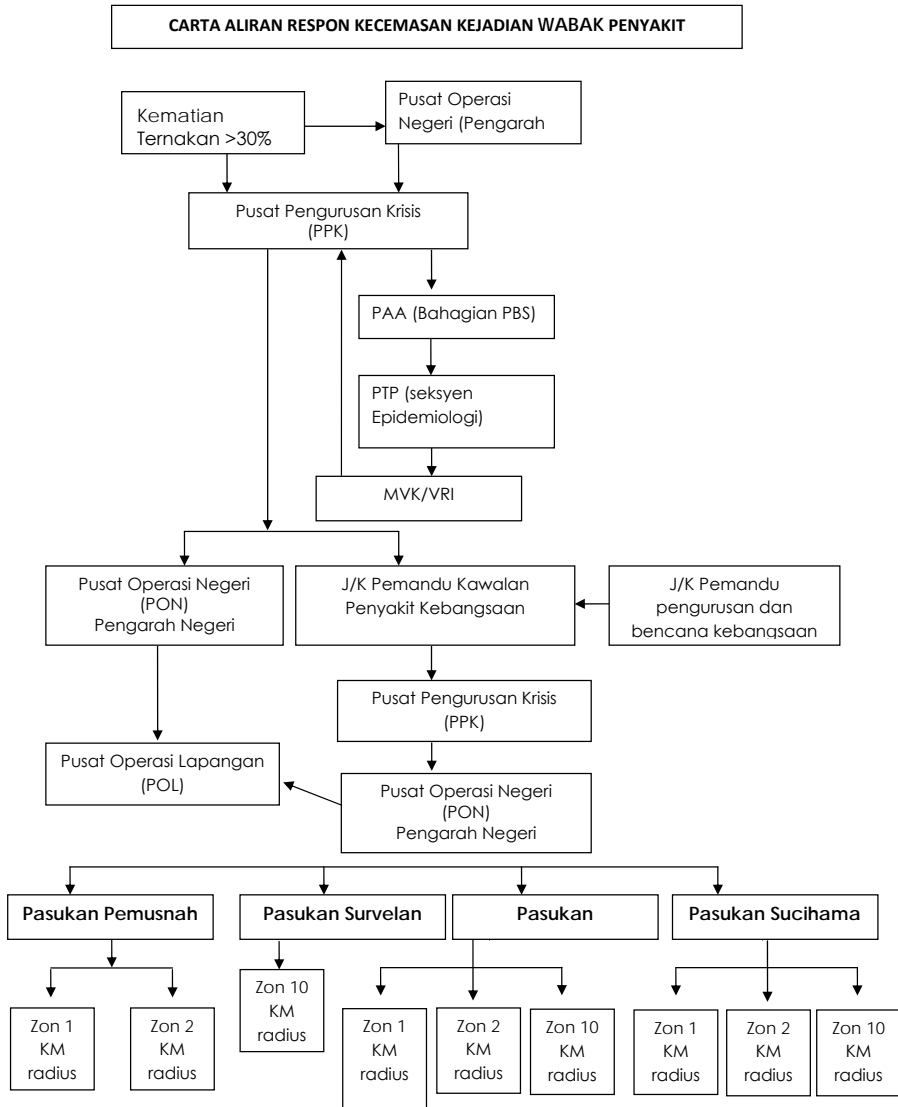
8.5 Kebajikan Petugas

Ketua Operasi hendaklah menugaskan seorang penyelaras untuk memastikan tempat tinggal, makan dan pakaian keselamatan anggota disediakan. Kebajikan ahli pasukan yang uzur hendaklah diberi perhatian. Kemudahan rawatan ringan hendaklah disediakan. Berikut adalah perkara yang perlu diberi perhatian untuk menjaga kebajikan petugas:

- 8.5.1 Prosedur Operasi Harian
- 8.5.2 Semua pasukan berkumpul di POL untuk penerangan ringkas Ketua Operasi
- 8.5.3 Penyelarasan jadual, peralatan dan petugas dijalankan
- 8.5.4 Langkah keselamatan diri hendaklah dipatuhi
- 8.5.5 Prosedur sucihama hendaklah diikuti
- 8.5.6 Tugas harian yang dijalankan hendaklah direkodkan
- 8.5.7 Setiap perkembangan dilaporkan ke POL
- 8.5.8 Pasukan bantuan dihantar ke kawasan yang diperlukan
- 8.5.9 Prosedur sucihama dipatuhi sebelum meninggalkan lokasi
- 8.5.10 Ketua pasukan akan melaporkan kepada Ketua Operasi
- 8.5.11 Mesyuarat harian akan dipengerusikan oleh Ketua Operasi

Carta Alir Sistem Maklumat Di Bilik Gerakan

Lampiran 3

Jadual 1 : Penetapan Tahap Krisis

Tahap	Kriteria	Rujukan
Satu	PWL	JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan Negeri JK Kawalan Penyakit Kebangsaan
	Endemik	
	Kejadian menyebabkan kerugian setempat	
	Zoonotik tetapi tidak menyebabkan kematian	
	Wujud PVM dan APTVM untuknya	
Dua	PWL	Menteri Besar Jawatankuasa Pertanian JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan Negeri JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan JK Kawalan Penyakit Kebangsaan
	Kejadian boleh menyebabkan kerugian besar	
	Zoonotik dan boleh membahayakan	
	Sporadik dan rentas sempadan	
	Wujud PVM dan APTVM untuknya	
Tiga	PWL, muncul semula	Kabinet Majlis Keselamatan Negara Menteri Besar Jawatankuasa Pertanian JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan Negeri JK Pengurusan Krisis Penyakit Haiwan JK Kawalan Penyakit Kebangsaan
	Ekotik, baru muncul, rentas sempadan	
	Menjejaskan sosial dan kerugian ekonomi	
	Zoonotik dan boleh menyebabkan kematian	
	Belum wujud PVM dan APTVM	

Jadual 2: Cadangan keanggotaan Petugas Krisis Bagi PON dan PPK.

Peringkat	Negeri	Ibu Pejabat
Tugas	Bil.	Bil.
Ketua PPK	1	1
Maklumat perhubungan awam	-	1
Kenyataan akhbar	-	1
Pegawai Statistik	3	1
Penyediaan lapuran	-	1
Penghantar lapuran	1	-
Duty Roster	1	-
Suci Hama	1	-

Jadual 3: Senarai semak keperluan asas yang diperlukan

Item Dokumen		Bil. unit
1.	APTVM Pengurusan Krisis	
2.	Manual Prosedur Kerja	
3.	APTVM yang berkaitan	
4.	Carta Organisasi Pusat Pengurusan Krisis	
5.	Borang Untuk Pengkalan Data	
	a) Pelaporan kes (EpiS01 dan Epis 06)	
	b) Borang Persampelan	
	c) Pelaporan keputusan makmal	
	d) Format Laporan /Status Harian	
	e) Format Kenyataan Akhbar	
6.	Surat khabar harian	
7.	Peta mukim/daerah/negeri	
8.	Poster, risalah, leaflets	
9.	Pengkalan data Senarai Pegawai Veterinar Swasta	
10.	Pengkalan data Senarai ladang ternakan	
	a) nama penternak, kod pelesenan,	
	b) alamat, no telefon, GPS,	
	c) saiz ladang, kapasiti, jurusan penternakan	
11.	Pengkalan data Senarai (yang mana berkaitan)	
	a) Premis	
	b) loji,	
	c) sanktuari,	
	d) pasar basah,	

Kemudahan tambahan yang diperlukan untuk kesejahteraan dan kemudahan staf yang bertugas termasuklah:

- Peralatan pejabat
- Peralatan teknikal untuk di lapangan
- Akses peti sejuk dan vaksin
- Pengkalan data seperti fail-fail dan fail kabinet
- Senarai ladang
- Senarai nama, alamat, telefon bimbit semua anggota operasi
- Senarai pegawai Veterinar Swasta
- Senarai loji pemprosesan ayam/daging
- Senarai pasar-pasar basah dan rumah sembelih
- Senarai kedai haiwan kesayangan dan kedai burung peliharaan
- Senarai pengimport produk-produk unggas dan hasilan unggas
- Senarai pembeli/peniaga daging
- Senarai pintu masuk kuarantin
- Maklumat-maklumat teknikal penyakit
- Manual/protokol kawalan penyakit

No. Indeks Penyakit ¹
Tarikh:

BORANG LAPORAN KEJADIAN PENYAKIT (EPIS01)

Maklumat Tuanpunya Haiwan			
		PREMIS ID	:
Nama Fenteruk	:		
Alamat	:		
Kampung/Ladang	:		
Mukim	:	Daerah	:
Negeri	:	Bacaan GPS ²	:
Terlibat dengan perniagaan ternakan	(Ya/Tidak)	No. Telefon bimbit	:
Maklumat Ternakan			
Spesis	Saka	Umur	Jantina
:	:	:	:
Sistem penternakan: * kandang/ reban dan * berpasar / lepus bebas	Status Vaksinasi: (Jenis vaksin/Tarikh dixuntik)	Ternakan sakit dari: dalam kawasan / luar kawasan	Jika datang dari luar kawasan, nyatakan dari mana
Maklumat Penyakit ³			
Bil. Populasi haiwan	Bil. sakit	Bil. mati	Bil. dimusnah
Tanda-tanda penyakit	:		
Tarikh dikesan oleh tuanpunya	Tarikh dilapor oleh tuanpunya	Tarikh siaran awal	
Diagnosis			
Penyakit disyaki	:	Diagnosis Pembezaan ⁴	:
Sampel dihantar ke Makmal	:		
Nama Makmal	:		
Kawalan Penyakit (Gunakan langkah kod Kawalan penyakit spt di Epis06(a)(b))			
Tindakan segera kawalan penyakit:			
Maklumat Pegawai yang bertanggung jawab keatas Kes ini			
Nama	:	Jawatan	:
Alamat tempat kerja	:		
No. Telefon bimbit	:		
Maklumat Pelapor			
Nama	:	Jawatan	:
Alamat tempat kerja	:		
No. Telefon bimbit	:		

¹ Bacaan dalam decimal degree sft. 10.2563893 45679

² Laporan ini hendaklah dihantar kepada KETUA SEKSYEN EPIDEMIOLOGI DAN SURVELAN, IPPV Putrajaya dalam masa 34jam selepas kejadian, sekiranya mungkin email: aim@dos.gov.my atau fax: [03-8888 6472]

Lampiran 5

BORANG EpiS 06

RUJUKAN KAMI	
TARIKH	

BORANG KAWALAN DAN SURVELANS STATUS INDEKS PENYAKIT HAIWAN

NO. INDEKS PENYAKIT :	DALAM ZON/KAWASAN/PREMIS TERJANGKIT (1 km)	DALAM KAWASAN/ZON BERISIKO (2 hingga 10 km)
PENYAKIT :		
Spesies ternakan		
Baka		
Umur		
Statistik/bilangan /populasi ternakan		
Bil. Gecompok/penternak		
Jumlah bil. Ternakan		
A. TINDAKAN		
Bil. Yang dirawat		
Bil. Mati		
Bil. Yang diasingkan/kuarantin		
Bil. Yang dimusnah		
Bil. Disembelih		
Bil. Premis yang di disinfeksi		
B. KAWALAN PERGERAKAN HAIWAN YANG BERISIKO		
Bil. Permit pergerakan haiwan di keluarkan (Ya/Tidak)		
Kawalan pergerakan haiwan keluar masuk premis (Ya/Tidak)		
*Nyatakan tarikh mula dan tarikh akhir jika ada		
Sekatan jalan raya (Ya/Tidak)		
*Nyatakan tarikh mula dan tarikh akhir jika ada		
C. VAKSINASI		
Jenis vaksin		
Bil. Haiwan di vaksinasi		
Tarikh vaksinasi terkini		
D. SURVELAN/SARINGAN		
Tarikh surveilans		
Bil. Haiwan yang diperiksa		
Bil. Haiwan yang menunjukkan tanda klinikal		
Bil. Sampel di ambil (jika ada)		
Jenis sampel yang diambil		
Nama makmal yang dihantar		
No. Bujukan makmal		
E. KESEDARAN AWAM		
Bil. Kakitangan diberitaklum		
Bil. Penternak yang terlibat dan ternakan mereka berisiko yang dimaklumkan		

Nama Pegawai Pelapor : _____
 No. Telefon Bimbit : _____
 Tarikh : _____

Untuk kegunaan Seksyen Epidemiologi dan Surveilans

Tarikh dihantar	
Penghantar	

Catatan:
 1. Tarikh vaksinasi berikutnya : _____
 2. Tarikh lawatan/surveilans berikutnya : _____

Jadual 4: Senarai Populasi Ternakan Mengikut Negeri

BIL	NEGERI	NO PREMIS/ KOD LADANG	GPS		NAMA PEMILIK	NO TEL	ALAMAT LADANG	JENIS TERNAKAN	POPULASI
			E	N					

Jadual 5: Senarai Premis Berdaftar Mengikut Negeri, DUN dan Mukim

NEGERI	DAERAH	DUN	PARLIMEN	KAWASAN/ BAHAGIAN/ JAJAHAN	Bil. Premis Berdaftar
JUMLAH					

Jadual 6: Laporan Pemvaksinan Ternakan

Negeri :

Tarikh :

Premis ID	Nama Penternak	Jenis ternakan	Bilangan Ternakan	Bilangan yang divaksin

Lampiran 9

Jadual 7: Laporan Penghapusan, Pemusnahan dan Pelupusan Ternakan

Negeri :

Tarikh :

Premis ID	Nama Penternak	Jenis ternakan	Bilangan Ternakan	Jumlah Pampasan

Jadual 8: Laporan Pampasan Ternakan

Negeri :

Tarikh :

Premis ID	Nama Penternak	Jenis ternakan	Bilangan Ternakan	Jumlah Pampasan

**JAWATANKUASA PENYEDIAAN APTVM PENGURUSAN KRISIS
PENYAKIT HAIWAN**

Penasihat

Y.Bhg. Dato' Dr. Mohamad Azmie bin Zakaria

Ketua Editor

Dr. Ahmad bin Salleh

Sidang Pengarang

Dr. Ahmad Bin Salleh

Dr. Azri Adzhar

Dr. Mohd Mokhtar Bin Arshad

Dr. Dayang Salwani Awang Masherri

PENGHARGAAN

Jutaan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam penyediaan APTVM ini, khususnya;

- 1) Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar
- 2) Timbalan Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar (KV)
- 3) Timbalan Ketua Pengarah Perkhidmatan Veterinar (P)
- 4) Semua Pengarah Bahagian, IPPV
- 5) Semua Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri
- 6) Semua Ketua Seksyen, IPPV
- 7) Semua Pegawai SKAP